

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ariyye sahibine onu göz kararı ile kuru hurma mukabilinde satmak için ruhsat verdi."

Zeyd b. Sâbit -radiyallahu anh-'den- merfû olarak rivayet olunan bir hadiste şöyle haber verilmektedir: "Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ariyye sahibine onu göz kararı ile kuru hurma mukabilinde satmak için ruhsat verdi." İmam Müslim'in bir rivayetinde ise "Göz kararı ile kuru hurma mukabilinde alarak taze taze yiyecekleri (ariyye) hakkında ruhsat vermiştir."

[Sahih Hadis] [Muttefekun Aleyh]

Önceden ifade edildiği üzere, ağaç üzerinde dalında bulunan hurmayı misli bir hurma karşılığında satmak haram kılınmıştır. Bu tür alışveriş, haram kılınmış ve kendisine müzâbene ismi verilmiştir. Daldaki hurmayı rutab, yani tam olgunlaşmadan olgunlaşmış, kurumuş hurma karşılığında satmak daha da fazla yasaklanmıştır. Zira yaş ve kuru hurmanın şu iki cihetten denk ve eşit olmadığı görünür: 1- İkisinin de göz kararı ile satılıyor olması 2- Birinin yaş, diğerinin kuru olması. Bu tür alışveriş fazlalık ribâsı (Riba'l-Fadl) türündendir. Geçmişte insanların bir şeyleri satın alacak para hükmündeki değer ifade eden malları bulunmamaktaydı. Medine'ye taze hurma geldiğinde bazı insanların alacak parası bulunmazdı. İnsanların taze hurma yemesi için ellerinde bulunan kuru hurma karşılığında bu taze olan hurmaları satın almalarına ruhsat verilmiştir. Ancak burada riayet edilmesi gereken husus değişimi yapılan taze hurmaların kuru hale gelmeye yüz tuttuğunda yerine alınan kuru hurmalara denk miktarda olması gerekir.

<https://sunnah.global/hadeeth/tr/show/6043>

